

U Z N E S E N I E

Okresný súd Bratislava I v právnej veci žalobcu: **PRVÁ PRODUKČNÁ, s.r.o.**, so sídlom: Pri Bielom Kríži 1157/16, 831 02 Bratislava, IČO: 35 821 213, práv. zast.: SHM PARTNERS s. r. o., Svätoplukova 28, 821 08 Bratislava, IČO: 47 235 616, proti **žalovanému: SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK**, štátny podnik, so sídlom: Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, IČO: 36 022 047, právne zast.: Advokátska kancelária Tomáš Kulák, s.r.o., so sídlom: Šuty 21, 831 07 Bratislava, IČO: 47 244 640, v konaní o **zaplatenie 14.275.278,00 EUR s príslušenstvom**, takto

r o z h o d o l:

- I. Súd žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10.11.2016 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 14.275,278 EUR s príslušenstvom ako aj trovy konania a právneho zastúpenia a to do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.
2. Podaním doručeným súdu 29.05.2019 žalobca žiadal, aby súd priznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov za podanie odvolania voči rozsudku v prejednávanej veci v celom rozsahu vzhľadom na skutočnosť, že aktuálne pomery a finančné možnosti žalobcovi neumožňujú uhradiť uvedený súdny poplatok v stanovenej výške a v lehote určenej súdom prvej inštancie, nakoľko tento úkon by mal pre neho likvidačné dôsledky. Žalobca ďalej uvádza, že v súčasnosti nedosahuje také príjmy z výkonu podnikateľskej činnosti, ktoré by umožnili reálnu úhradu súdneho poplatku v uvedenej sume 33.193,50 EUR. Samotné uhradenie súdneho poplatku v uvedenej sume by malo zásadný dopad na finančnú situáciu žalobcu a výkon jeho ďalšej podnikateľskej činnosti. Žalobca poukazuje tiež na tú skutočnosť, že odvolanie vo vyššie uvedenej veci bolo podané práve z dôvodu, že žalobca sa v konaní domáha zaplatenia sumy finančných prostriedkov, ktorá z hľadiska ich výšky

nie je práve zanedbateľná, pričom reálny úspech žalobcu v konaní je rozhodujúcou okolnosťou pre pokračovanie vo výkone jeho ďalšej podnikateľskej činnosti.

3. K žiadosti o oslobodenie súdneho poplatku priložil žalobca Tlačivo pre dokladovanie pomerov strany konania, ktorá navrhuje, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Súčasťou tlačiva je aj čestné vyhlásenie o tom, že všetky skutočnosti, ktorá žalobca uviedol sú pravdivé. Zároveň žalobca čestne vyhlasuje, že v prípade zistenia nepravdivých skutočností mu oslobodenie od súdnych poplatkov nebude priznané, resp. môže mu byť odňaté a môže mu byť uložená poriadková pokuta.
4. Pre oslobodenie od platenia súdneho poplatku musí mať súd preukázané, že pomery účastníka odôvodňujú oslobodenie. Žalobca do súdneho spisu doložil Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov - právnická osoba, súčasťou ktorého je aj čestné vyhlásenie žalobcu o pravdivosti a úplnosti údajov uvedených v tlačive. Z predloženého tlačiva vyplynuli nasledovné skutočnosti: jediný majetok žalobcu je zostatok na účte v Tatra Banka, a.s., vo výške 2991,40 EUR, motorové vozidlá a to: Harley Davidson, Audi Q7 a audi A3 a vlastné imanie (bližšie nešpecifikované) vo výške 34,- EUR.
5. Podľa § 254 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP) súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany.
6. Na to, aby súd mohol strane priznať oslobodenie od povinnosti platiť súdny poplatok, musia byť kumulatívne splnené dva zákonné predpoklady: (i) podanie návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku a (ii) pomery strany odôvodňujúce oslobodenie od súdneho poplatku. V porovnaní s § 138 ods. 1 OSP (tj. predošlý kódex civilného procesu/občianskeho súdneho konania- zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov) bola vypustená podmienka, že nesmie ísť o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Napriek tejto skutočnosti sa bude požadovať splnenie tejto podmienky aj podľa CSP, pretože jednotlivé ustanovenia CSP je potrebné interpretovať v súlade so základnými princípmi civilného procesu. Relevantným v tomto smere je článok 5 CSP, podľa ktorého: *„Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prietahom v konaní. Predpoklad, že nejde o zjavne bezúspešné alebo svojvoľné uplatňovanie práva možno považovať za predpoklad (iii).*

K bodu (ii)

Zákon pojem pomery strany bližšie nekonkretizuje, čím vytvára priestor na uplatnenie diskrečnej právomoci súdu. Súd upozorňuje, že pri posudzovaní pomerov strany

čiasťočne opúšťa prejednací princíp, ktorý je signifikantný pre celý civilný proces. Súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strana nedoložila. Uvedený postup je plne v súlade s účelom konania v časti o oslobodenie od súdneho poplatku, nakoľko týmto účelom je presvedčivé spoznanie skutočných (teda nielen tvrdených) pomerov strany.

V rámci posudzovania majetkových pomerov ESLP (Rozsudok ESLP vo veci Jedamski a Jedamska v. Poľsko, z 26. júla 2005) zdôraznil, že objektívne posúdenie finančnej situácie nemôže byť založené iba na hypotetickej možnosti zaplatiť súdny poplatok, ale musí vychádzať zo skutočností preukázaných v konaní.

K bodu (iii)

Predpokladom na oslobodenie od súdneho poplatku je, že pri strane nejde o zneužitie práva alebo svojvoľné a zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Svojvoľným a zneužívajúcim uplatňovaním alebo bránením práva súdna prax rozumie najmä šikanózný výkon práva alebo zjavné oddiaľovanie splnenia povinnosti. Právna teória považuje za svojvoľné uplatňovanie práva napríklad postúpenie svojho práva na iný subjekt, ktorý by bol žiadateľom o oslobodenie, a to len z dôvodu, aby sa dosiahlo priznanie oslobodenia, keďže postupca by podmienky na oslobodenie nespĺňal.

O zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva ide aj vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené, alebo aj vtedy, ak účastník vyvracia skutočnosti, ktoré už boli v zmysle § 193 CSP záväzne vyriešené v inom konaní

7. Súd má za preukázané, že žalobca dňa 29.05.2017 uhradil súdny poplatok za návrh v sume 33.193,50 EUR. Žalobca po podaní návrhu pred ani po výzve na úhradu súdneho poplatku nepožiadaval o oslobodenie alebo čiastočné oslobodenie od zaplataenia súdneho poplatku. Súd má ďalej za preukázané, s webovej lokality <https://finstat.sk>, že v rokoch 2016 až 2018, teda od podania návrhu má žalobca výsledky hospodárenia z bežnej činnosti po zdanení za rok 2016, - 28.245 EUR, za rok 2017, 31.851 EUR a za rok 2018, - 38. 572 EUR. Takto súdu potom nie je zrejmé, že z akého dôvodu nemal problém a nežiadal žalobca súd o oslobodenie od súdneho poplatku za návrh ale bez akýchkoľvek problémov ho uhradil. Z uvedeného webového portálu finstatu, na ktorom sú uvádzané údaje z finančnej správy, je preukázané, že ani v roku 2017 pomery a finančné možnosti žalobcovi neumožňovali uhradiť uvedený súdny poplatok v stanovenej výške 33.193,50 EUR.
8. Nad rámec súdu uvádza, že počas celého konania žalobca využíva služby advokáta, a nie centrum právnej pomoci, vzhľadom na jeho vyjadrenie, že by bola uvedená čiastka pre neho likvidačná. V prípadoch a v praxi sa súd bežne stretáva, že aj právnická osoba, informuje súd, že požiadala o pomoc centrum právnej pomoci, vzhľadom na jeho finančnú situáciu alebo konkrétne už v zastúpení centrum právnej pomoci koná pred súdom. Taktiež neušlo pozornosti súdu, že žalobca je vlastníkom luxusných motorových vozidiel a to: Harley Davidson, Audi Q7 a Audi A3!!!

9. Súd si je vedomý judikatúry Z judikatúry reprezentujúcej menšinový názorový prúd možno uviesť uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Sžo/14/2011, z 31. mája 2011, podľa ktorého „povinnosťou súdu rozhodujúceho o návrhu účastníka konania podľa § 138 ods. 1 OSP (§ 254 ods. 1 CSP - pozn. autora) je primárne skúmať objektívnu neschopnosť účastníka zaplatiť súdny poplatok, a nie skúmať, na základe akých skutočností táto neschopnosť nastala (napr. neunesenie podnikateľského rizika - pozn. autora). V opačnom prípade by totiž mali prístup k súdu len nepodnikatelia a solventné podnikateľské subjekty, čo by odporovalo základným princípom materiálneho právneho štátu. Pokiaľ teda objektívna neschopnosť účastníka zaplatiť súdny poplatok existuje, môže súd dospieť k záveru o nepriznaní oslobodenia len v prípade, že ide o svojvoľné či zrejme bezúspešné uplatňovanie práva, čo je tiež potrebné náležite odôvodniť.
10. V danom prípade je však nutné položiť si otázku, či z opačného pohľadu nie je vyvedenie, resp. nevloženie prostriedkov spoločnosti, za účelom aby bola považovaná za insolventnú, nie je svojvoľným uplatňovaním práva a teda zneužívaním práva. Súd sa prikláňa k názoru, že takýmto uplatňovaním práva takýmto spôsobom nemožno poskytnúť ochranu. Súd na tomto mieste, pre ozrejmienie svojho názoru, použije argument a simili. Pri konaní o oslobodení od súdnych poplatkov pri fyzických osobách súd skúma majetkové a osobné pomery fyzickej osoby. V prípade, že má súd za preukázané, že fyzická osoba síce nemá majetok, ktorý by postačoval na úhradu súdneho poplatku, avšak jej napr. blízka osoba takýmto majetkom disponuje, súd fyzickú osobu od platenia súdneho poplatku neoslobodí. Samozrejme majetok blízkych osôb nie je možné zohľadňovať v neobmedzenej miere, tj. majetok všetkých blízkych osôb. Je možné prihliadnuť len na majetok osôb, ktoré majú k poplatníkovi napr. vyživovaciu povinnosť. Pri konaní o oslobodení od súdnych poplatkov pri právnickej osobe nie je dôvod uplatňovať iný rozsah posudzovania ako pri fyzických osobách. Uvedené tvrdenie navyše podporuje judikatúra ESLP spomínaná v ods. 6 tohto rozhodnutia, ktorá sa týka oslobodenia fyzickej osoby od poplatkov. Preto súd pri skúmaní pomerov právnickej osoby musí vyhodnocovať skutočnosť, kedy spoločnosť existujúca de facto za účelom jedného obchodu, na ktorý do nej boli vložené peniaze, peniaze boli spotrebované na obchod a pre ďalšie penzum právnych vzťahov vyplývajúcich z uzavretého obchodu do nej tretia osoba nie je ochotná vložiť ďalšie peniaze, nie je zneužívaním práva na súdnu ochranu. Súd túto skutočnosť vyhodnotil práve ako zneužívanie práva, ktoré podľa čl. 5 CSP nepožíva právnu ochranu. S poukazom na judikatúru NS SR a to konkrétne: rozhodnutia z 24. augusta 2011, sp. zn. 6 Sžf 23/2011, ako aj zo 17. mája 2012, sp. zn. 8 Sžf 48/2011 a tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 8 Sžf 60/2013.
11. Žalobca neuviedol v žiadosti o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktoré by podľa názoru súdu odôvodňovali oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. S poukazom na uvedené dospel súd k záveru, že pomery žalobcu v kontexte objektívnej reality oslobodenie od súdnych poplatkov (úplné ani čiastočné) neodôvodňujú.

12. Z vyššie uvedených dôvodov súd nepovažuje rozhodnutie o neoslobodení od súdnych poplatkov za procesný úkon súdu, ktorým by strane bránil prístup k súdu.
13. Na základe vyššie uvedeného rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 14.08.2019

JUDr. Vladimír Sklenka
sudca

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Martina Meteličková